

Сертификаттау курстың бағдарламасы

Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеушінің білім және ғылым ұйымының атауы	ҚР ДСМ «Республикалық психикалық денсаулық ғылыми-практикалық орталығы» ШЖҚ РМК
Қосымша білім беру түрі (біліктілікті арттыру/сертификаттау курсы/формальды емес білім беру шарасы)	Сертификаттау курсы
Бағдарлама атауы	Психотерапия
Мамандықтың және (немесе) мамандандудың атауы (мамандықтар мен маманданулар номенклатурасына сәйкес)	Мамандықтар: Ересектер, балалар психиатриясы; Психиатрия (наркология, сексопатология, медициналық психология, сот-психиатриялық сараптама, сот-наркологиялық сараптама); Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, сот-наркологиялық сараптама; сот-психиатриялық сараптама); Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, суицидология, сот-наркологиялық сараптама; сот-психиатриялық сараптама). Мамандандырулар: Психотерапия
Білім беру бағдарламасының деңгейі (базалық, орта, жоғары, мамандандырылған)	Орта деңгей
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Ересектер, балалар психиатриясы; Психиатрия (наркология, сексопатология, медициналық психология, сот-психиатриялық сараптама, сот-наркологиялық сараптама); Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, сот-наркологиялық сараптама; сот-психиатриялық сараптама); Балалар психиатриясы (балалар наркологиясы, балалар психотерапиясы, балалар медициналық психологиясы, суицидология, сот-наркологиялық сараптама; сот-психиатриялық сараптама).
Бағдарламаның ұзақтығы кредиттерде (сағаттарда)	10 кредит (300 ак. сағат)
Оқыту тілі	Орыс тілі. Қазақ тілі
Оқыту форматы	Күндізгі-қашықтықтан
Мамандандыру бойынша берілетін біліктілік (сертификаттау курсы)	Психотерапевт дәрігер
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік)	Қосымшасы (транскрипт) бар сертификаттық курс туралы куәлік
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» даярлық бағыты бойынша ОӘБ «Психиатрия» Комитеті, 2023 жылғы «02»қазан № 8 хаттама
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	2023 ж. «02»қазан
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификаттау курстың бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

1. «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы;
2. «Денсаулық саласындағы маманданды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы;
3. «Кәсіптік біліктілікті тану қағидаларын айқындау туралы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 6 қыркүйектегі № 374 бұйрығы.
4. «Қашықтықтан білім беру технологиялары бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы №137 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 05 маусымдағы №259 бұйрығы.
5. «Қазақстан Республикасының халқына психикалық денсаулық саласында медициналық-әлеуметтік көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-224/2020 бұйрығы..

Әзірлеушілер туралы мәліметтер:

Лауазымы	Байланыс деректері, e-mail	Т.А.Ә.
«Республикалық психикалық денсаулық ғылыми-практикалық орталығы» ШЖҚ РМК ғылыми менеджмент және білім беру бөлімінің аға ғылыми қызметкері; «С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық медициналық университеті» КеАҚ Г.И.Зальцман атындағы психиатрия және наркология кафедрасының доценті, м.ғ.к.	+77019252715 elmira_zhuss@mail.ru	Жусупова Эльмира Темержановна
«С.Ж.Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық медициналық университеті» КеАҚ Г.И.Зальцман атындағы психиатрия және наркология кафедрасының доценті, м.ғ.к.	+77011112738 limalium@mail.ru	Беспалова Людмила Юрьевна

Сертификаттық курстың бағдарламасы РПДҒПО-ның әдістемелік кеңес отырысында бекітілді

Лауазым, жұмыс орны, атағы (болған жағдайда)	Т.А.Ә.	күні, хаттама №
Төраға «Республикалық психикалық денсаулық ғылыми-практикалық орталығы» ШЖҚ РМК бас директоры, м.ғ.д.	Алтынбеков Қуаныш Сағатұлы	21.09.2023ж. № 8 хаттама

СК БББ сараптамалық бағалау «Психиатрия» білім беру бағдарламалары комитетінің отырысында талқыланды

Сарапшының лауазымы, жұмыс орны, атағы (болған жағдайда)	Т.А.Ә.	күні, хаттама №
Төраға: неврология, психиатрия және реабилитология кафедрасының профессоры, м.ғ.к., доцент, ҚМУ КеАҚ психиатрия және наркология курсына жауапты	Любченко Марина Юрьевна	2023 жылғы «02»қазан № 7 хаттама

СК БББ, сараптама актісі және талқылау хаттамасы келесі сілтеме бойынша орналастырылды...

СК бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлық бағыты бойынша ОӘБ 2023 жылғы «02» қарашадағы отырысында мақұлданды, № 3 хаттама (БББ жобасы ОӘБ сайтында орналастырылған ...)

Сертификаттау курсының бағдарламасының паспорты

Бағдарламаның мақсаты:

Бағдарлама қызметі амбулаториялық және стационарлық деңгейлерде мамандандырылған көмек көрсету шеңберінде нозология мен жеке ерекшеліктерді ескере отырып, психотерапевтік диагностиканы, психотерапевтік араласуларды жоспарлауды және жүргізуді жүзеге асыруға бағытталған психотерапевт дәрігерін дайындауға бағытталған.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Бағдарлама «Психиатрия» негізгі мамандығы шеңберінде «Психотерапия» мамандануы бойынша психотерапевт дәрігерінің кәсіби білімін, дағдылары мен біліктерін игеруге бағытталған.

Қамтиды:

1) Қазақстан Республикасында психотерапевтік көмекті ұйымдастыру жөніндегі теориялық блок, психотерапияның заманауи бағыттары мен түрлері (әдістері); әртүрлі психотерапевтік әдістерді жүргізуге көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдер; жасына және бар патологиясына байланысты психотерапевтік жұмыстың ерекшеліктері.

2) практикалық блок: психотерапевтік интервенция жүргізу; терапевтік келісімшарт жасау, сондай-ақ клиенттің күйіне байланысты нақты психотерапевтік техникаларды жүргізу дағдыларын меңгеру және қолдану.

Бағдарламаның негізгі элементтерін келісу:

№/р/с	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі (БББ-на қосымшаға сәйкес КАЖ)	Оқыту әдісі
1	Психотерапевтік (психиатриялық) диагностиканы жүргізуге қабілетті	Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Case based Discussion)	Семинар Практикалық сабақ
2	Клиентте бар симптомдарға сәйкес психикалық оқу-ағарту және психикалық білім беру элементтерін енгізумен клиентке кері байланыс беруге қабілетті	Рөлдік ойынды көрсету	Семинар Практикалық сабақ
3	Клиентпен бірге негізгі клиенттік сұранысты оқшаулауға қабілетті	Шағын топтарда жұмыс істеу, рөлдік ойын, топта талқылау	Семинар Практикалық сабақ
4	Клиентпен терапевтік келісімшарт құра алады.	Шағын топтарда жұмыс істеу, рөлдік ойын, топта талқылау	Семинар Практикалық сабақ
5	Клиенттің сұранысы мен клиенттің жеке басының ерекшеліктеріне сәйкес психотерапия әдісін таңдай алады.	Шағын топтарда жұмыс істеу, рөлдік ойын, топта талқылау	Тренинг/рөлдік ойын
6	Клиент үшін терапия жоспарын құра алады.	Шағын топтарда жұмыс істеу, рөлдік ойын, топта талқылау	Тренинг/рөлдік ойын
7	Дағдарыстық күйлерде психотерапевтік қолдау көрсете алады.	Шағын топтарда жұмыс істеу, рөлдік ойын, топта талқылау	Дебрифинг (тапсырмаларды орындағаннан кейін талқылау)

8	Күнделікті кәсіби қызмет пен білім беруді жалғастыру үшін қажетті жаңа білім алуға қабілетті және дайын.	Презентацияны бағалау, рецензияны бағалау	Журнал клубы (ЖС - Journal club)
---	--	---	----------------------------------

Сертификаттау курс бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырыптың/бөлім/ пән атауы	Сағат көлемі					Тапсырма
		дәріс	семинар	тренинг	Оқытудың басқа түрлері*	ТӨЖ	
1-модуль: “Психотерапияға кіріспе”							
1.1	ҚР-дағы психотерапевтік қызметті ұйымдастыру қағидаттары мен құрылымы. Психотерапия мәні мен міндеттері. Психотерапияның қолданыстағы бағыттары.	3	6	6	6	9	ҚР-да психиатриялық көмекті ұйымдастыру шеңберінде психотерапевтік қызметті ұйымдастырудың құрылымдық сипаттамасын талқылаңыз. Психотерапевтік көмек көрсетудің халықаралық тәжірибесін талқылаңыз. Психотерапияға анықтама беріңіз, мақсаттар мен міндеттерді анықтаңыз. Психотерапияның қосалқы пән ретінде пайда болуын, психотерапияның қазіргі заманғы бағыттарын талқылаңыз.
1.2	Психотерапевтік диагностикалаудың жалпы қағидаттары, психотерапевтік араласу, терапевтік шарт, жеке және топтық психотерапия	3	6	6	6	9	Жалпы және арнайы психотерапияға көрсетілімдерді, қарсы көрсетілімдерді тұжырымдаңыз. Психотерапевтік процесті жоспарлауды, психотерапевтік шарт жасасудың ерекшеліктерін көрсетіңіз. Жеке және топтық психотерапияның ерекшеліктерін талқылаңыз.
	Барлығы:	6	12	12	12	18	
	Жалпы: 60 сағат						
2-модуль: “Психотерапияның қазіргі заманғы бағыттары мен түрлері”							
2.1	К.Роджерстің тұлға теориясы. Психотерапияның динамикалық (психодинамикалық) бағыты.	3	6	6	6	9	К.Роджерстің тұлға теориясын қайталаңыз. Психодинамикалық бағытқа жататын психотерапия әдістерін талқылаңыз; көрсетілімдер, қарсы көрсетілімдерді талқылаңыз, психотерапевтік техникаларды көрсетіңіз.
2.2	Психотерапияның когнитивтік-мінез-құлықтық бағыты	3	6	6	6	9	Когнитивтік-мінез-құлықтық психотерапияны жүргізуге көрсетілімдер мен қарсы

							көрсетілімдерді талқылаңыз. КМП негізгі техникаларын көрсетіңіз.
2.3	Психотерапияның экзистенциалды-гуманистік бағыты	3	6	6	6	9	Психотерапияның гуманистік бағытқа жататын әдістерін, көрсетілімдер, қарсы көрсетілімдерді талқылаңыз; психотерапевтік техникаларды көрсетіңіз.
2.4	Отбасылық терапияның негізгі модельдері.	3	6	6	6	9	«Отбасы» ұғымына анықтама беріңіз, отбасы модельдерін көрсетіңіз. Отбасылық психотерапияның мақсаттары мен міндеттерін, сондай-ақ отбасылық психотерапияға көрсетілімдер мен қарсы көрсетілімдерді талқылаңыз. Психотерапия әдісін, отбасыға қатысты техникаларды таңдауды көрсетіңіз.
	Барлығы:	12	24	24	24	36	
	Жалпы: 120 сағат						
3-модуль: “Жеке психиатрияда қолдану кезіндегі психотерапия ерекшеліктері”							
3.1	Шектік психикалық бұзылулардың психотерапиясы. Дағдарыстық күйлерде қысқа мерзімдік араласулардың негіздері.	3	6	6	6	9	Шектік психикалық бұзылуларға анықтама беріңіз, клиникалық көріністері бар психикалық бұзылуларды жіктеу кестесін жасаңыз. Психиатриядағы дағдарыстық күйлерді және олардың клиникалық көріністерін талқылаңыз. Шектік психикалық бұзылулар мен дағдарыстық күйлерде ең жиі қолданылатын психотерапия әдістерін көрсетіңіз.
3.2	Тәуелділік ауруларының психотерапиясы	3	6	6	6	9	Тәуелділік күйлерін талқылаңыз, олардың жіктелуін беріңіз және клиникалық көріністерді талқылаңыз. Тәуелділік күйлері кезінде психотерапевтік араласулардың заманауи тұжырымдамасын анықтаңыз.
3.3	Балалар мен жасөспірімдердің психотерапиясы	3	6	6	6	9	Баланың жасына, жас дағдарыстарына байланысты психикалық күйдің даму ерекшеліктерін талқылаңыз. Балалық және жасөспірімдік шақтағы психотерапияның ең тиімді әдістерін көрсетіңіз.
3.4	Геронтологиядағы психотерапия	3	6	6	6	9	Қарттық шақтағы психикалық күйдің ерекшеліктерін талқылаңыз. Геронтологиялық тәжірибедегі

							психотерапияның ең тиімді әдістерін көрсетіңіз.
Барлығы:	12	24	24	24	24	36	
Жалпы: 120 сағат							
Барлығы	30	60	60	60	60	90	
Жалпы:	300 сағат						

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдісі
Базалық	Тесттік бақылау
Ағымдағы	Формативтік бағалау
Аралық	Әр модульді/бөлімді/пәнді аяқтағаннан кейін білім мен дағдыларды бағалау.
Қорытынды аттестаттауға рұқсат.	Тесттік бақылау
Қорытынды	Бірінші кезең – тестілеу сұрақтарының көмегімен автоматтандырылған компьютерлік тестілеу арқылы мәлімделген мамандық бойынша білімді бағалау. Екінші кезең – дағдылардың орындалуын көрсету арқылы дағдыларды бағалау.

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Балдардың сандық эквиваленті	%-дық құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Үздік
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	

Ұсынылатын әдебиет:

Негізгі әдебиет:

1. Психотерапия: Учебное пособие/Под редакцией В.К. Шамрея, В.И. Курпатов. - 2-е издание, испр. и дополн. - Санкт - Петербург: Спецлит, 2017 - 501 с.
2. Фредерик Перлз. Гештальтподход и свидетель терапии. ISBN: 978-5-8291-1741-2, 978-5-98426-146-3 Год издания: 2015 Издательство: Академический проект, Гаудеамус - 327 с.
3. Робин Скиннер, Джон Клиз. Семья и как в ней уцелеть. ISBN: 978-5-86375-220-4 Год издания: 2016 Издательство: Класс - 328 с.
4. Зигмунд Фрейд. Большая книга бессознательного. Ключ к тайнам психики человека. ISBN: 978-5-17-140557-1. Издательство: Аудиокнига (АСТ), 2022. Аудиокнига, длительность - 41 ч. 20 мин. 37 сек.
5. Джудит Бек. Когнитивно-поведенческая терапия. От основ к направлениям. Издательство: СПб: Питер, 2018 - 416 с.
6. Роберт Лихи. Техники когнитивной психотерапии. ISBN: 978-5-4461-1218-0. Издательство: -.© 2017 The Guilford Press, © Издание на русском языке, оформление ООО Издательство «Питер», 2020 - 820 с.
7. Романин А.Н. Гуманистическая психология и психотерапия. (Бакалавриат, Магистратура). Учебное пособие. ISBN: 9785406116180. Издательство: Литрес, 2023 - 240 с.
8. Иванец Н.Н., Анохина И.П., Винникова М.А. Наркология: национальное руководство. 2-е издание, переработанное и дополненное. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016. 944 с.
9. Международная классификация болезней (10-й пересмотр). Классификация психических и поведенческих расстройств. Клинические описания и указания по диагностике / Под ред. Ю. Л. Нуллера и С. Ю. Цыпкина. - СПб.: Оверлайд, 1994. - 287 с.

Қосымша әдебиет:

1. Детская психиатрия, психотерапия и медицинская психология. Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения./Под редакцией Эйдемиллера Э.Г., Городновой М.Ю., Тарабанова А.Э. – СПб.: «Питер», 2022 - 720 с.
2. Незнанов Н.Г. - Психиатрия. Учебник. Москва. Издательство: ГЭОТАР-Медиа, 2020. - 496 с.
3. Римантас Кочюнас: Групповая психотерапия. Учебное пособие для вузов. Издательство: Академический проект, 2018 г. - 222 с.
- 5.. А. С. Кочарян, Л. Ф. Бурлачук, М. Е. Жидко. Психотерапия. Учебник для вузов. 3-е издание. Издательство: СПб. Питер - 456 с.
6. Ваисов С. Б. Современные технологии реабилитации зависимых от психоактивных веществ: [учеб. пособие] / С. Б. Ваисов. – СПб., 2013. – 112 с. Шифр РНБ 2013-3/16278.
7. Мелани М. Ярусси. Интеграция мотивационного консультирования и когнитивно-поведенческой терапии в клинической практике. - Издательство Диалектика. – 2022. - 395 с.
8. Эпштейн Э.Э., МакКрэди Б.С. Когнитивно-поведенческая терапия для лечения алкогольной зависимости. - Издательство Вильямс, 2022. - 320 с.

Интернет-ресурстар:

1. <https://psychojournal.ru/psychologists/341-karl-reansom-rodzhers-fenomenologicheskaya-teoriya-lichnosti.html>
2. [.litres.ru/book/raznoe-4340152/karl-rodzhers-i-ego-posledovateli-psihoterapiya-na-poroge-](https://www.litres.ru/book/raznoe-4340152/karl-rodzhers-i-ego-posledovateli-psihoterapiya-na-poroge-)
3. <https://www.litres.ru/>
4. <https://psychojournal.ru/books/439-karl-rodzhers-konsultirovanie-i-psihoterapiya-noveyshie-podhody-v-oblasti-prakticheskoy-raboty.html>
5. Medscape <http://www.medscape.com>. Жаһандық медициналық іздеу жүйесі.
6. Pub.Med <http://www4.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/>. База Medline дерекқоры.
7. National Library of Medicine <http://www.nlm.nih.gov/> АҚШ Ұлттық медициналық кітапханасы.
8. Hardin MD <http://www.lib.uiowa.edu/hardin/md/index.html>. Жаһандық медициналық іздеу жүйесі.
9. Am. Medical Association <http://www.ama-assn.org/> Америкалық Медициналық Қауымдастық. Медициналық әдебиет.
10. HealthGate <http://www.healthgate.com>. Медициналық дерекқор, әр түрлі тақырыптар бойынша әдебиетті іздеу.
11. www.medliter.ru – мамандандырылған медициналық әдебиет (монографиялар, оқулықтар, анықтамалықтар).

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

1. Білім беру бағдарламасы (КАЖ)
2. Кадрларға қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығына сәйкес)
3. Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар

Шағын топтарда және одан да көп топтарда жұмыс істеуге бейімделген оқу аудиториясы – қажет болған жағдайда клиникалық базаларда.

Мультимедиялық қондырғы, негізгі экран, ноутбуктер және (немесе) компьютерлер, флипчарт, маркерлер, сандық немесе қағаз тасымалдағыштардағы тыңдаушыларға арналған үлестірме материал.

Қашықтықтан оқыту кезінде – курсанттардың интернетке, білім беру контентіне (біліктілікті арттыру курсының материалдарына) және «онлайн» және «офлайн» сабақтарын өткізуге арналған электрондық платформаларға қол жеткізуі (Zoom, Skype, Classroom, Moodle және т.б.).

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

CBD – Case Based Discussion (Клиникалық жағдайды талқылау)

SP – standartpatient

JC - Journal club